

AVFALL SVERIGE

22/2018

FREDAG 16 NOVEMBER

NYHETSBREV

MED DET SENASTE INOM AVFALLSHANTERING OCH ÅTERVINNING. UTGES AV AVFALL SVERIGE

Avfall Sveriges höstmöte

Ett smörgåsbord av inspiration och nytänkande

Drygt 500 personer samlades till Avfall Sveriges höstmöte för att samla kunskap och idéer på temat återvinningscentraler och återbruk. Att det händer mycket på området just nu stod klart.

Återvinningscentralerna har fått en väldigt viktig roll i avfallshanteringen. Med sina 29 miljoner årliga besök slår de Sveriges museer. Hälften av dem har idag insamling för återbruk och den andelen växer snabbt. Nya tankar kring utformning och flexibilitet har börjat ta form.

Intresset för begagnat växer också. Anna Bolin från Göteborgs universitet berättade att många rent av ser prylar som besjälade, att de kan känna samhörighet med tidigare ägare genom en gammal fåtölj eller en havd och skavd vas.

Fortfarande är dock intresset större för att skänka till återbruk än att köpa second hand. Under höstmötet gavs flera svar på frågan hur kommuner och andra aktörer bäst bör jobba för att öka återbruket.

Flamländska Kringwinkler har samlat många frivilligorganisationer under ett paraply och samordnar såväl insamling som logistik och försäljning. De har byggt upp en kedja av smakfulla butiker, som

framför allt vänder sig till medelinkomsttagare. Tack vare den effektiva organisationen ger verksamheten god avkastning.

En snarlik lösning är återbruksgallerian Retuna i Eskilstuna, som har som mål att ersätta Mall och Scandinavia och Emporia. Falun har valt en annan väg. De vill utnyttja befintliga butiker i centrum och utbilda butiksägarna för att på ett bättre sätt kunna saluföra de möbler, kläder och prylar som lämnas in.

Juridiken ger klartecken

Christer Hjert från Kommunakuten klargjorde att de juridiska förutsättningarna för kommuner att arbeta med förebyggande och återbruk finns.

– Det är upp till er att avgöra hur avfallet ska hanteras, så ni kan plocka ur containrar för att lämna till återanvändning – det är faktiskt er skyldighet, sade han.

Kommunerna får också sälja insamlade saker eller material, men inte i vinstsyfte och man får inte dumpa priser för att konkurrera ut andra aktörer. Fortfarande kan dock inte avfallstaxan användas för att finansiera förebyggandearbete. Avfall Sverige arbetar vidare i kontakt med regeringskansliet för att få en förändring till stånd.

En ny chans för virke

Trä är en stor fraktion på återvinningscentralerna. Idag går det allra mesta till energiåtervinning, men det finns flera vägar att låta det klättra högre upp i avfallstrappan. På NSR har det gjorts framgångsrika försök att återvinna det till spånskivor, berättade Eric Rönnols. VafabMiljö lämnar det vidare till skolornas träslöjd och inom June avfall har en bytesbod för byggmaterial gett snurr på såväl pallkragar som trälistor och cement.

Hitta nya kompisar

Flera talare menade att varje region sannolikt måste hitta sin egen väg att utveckla återvinningscentralerna. Och även om det finns olika sätt att öka återbruket rådde och enighet på en punkt: vi måste bjuda in många parter.

– Samtal pågår med Svensk Handel, bland annat för att effektivisera återanvändningen och återvinningen av textil, berättade Avfall Sveriges vd Weine Wiquist.

Jürgen Blondeel från Kringwinkler beskrev deras främsta framgångsfaktor genom att citera ett gammalt talesätt: ”Ensam går man fortare, tillsammans kommer vi längre.”

Så blir avfallsförbränningen fossilfri:

”Inför klimatavgift på plast”

En ny klimatavgift på plast kan bidra till att plastens klimatpåverkan tas där den borde, nämligen uppströms. Det visar en ny undersökning som tagits fram av Avfall Sverige, där möjligheterna att skapa en fossilfri avfallsförbränning undersökts.

Som det ser ut nu varken kan eller ska all plast sortera ut för återanvändning eller materialåtervinning. Kvar står energiåtervinning. Samtidigt har riksdagen beslutat

att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser. För att nå dit behöver även avfallsförbränningen bli fossilfri. Hur ska det gå till?

IVL Svenska Miljöinstitutet har på uppdrag av Avfall Sverige undersökt olika vägar för att nå en fossilfri avfallsförbränning. Studien visar på fyra alternativa vägar: fossil plast fasas ut genom förbud, materialåtervinning av all fossil plast, klimatavgift på försäljning av fossil plast eller att allt restavfall exporteras sorterat.

– Vi landar i att en klimatavgift på försäljning av fossil plast är det som är den mest effektiva och rimliga åtgärden, säger Weine Wiquist, vd Avfall Sverige. De som sätter produkter med fossilplast på marknaden i Sverige ska betala en klimatavgift som kompenserar för deras klimatpåverkan.

Läs mer i rapport 2018:28 Hur når vi en fossilfri avfallsförbränning? En scenarioranalys, som kan laddas ner från www.avfallsverige.se

Avsändare:
Avfall Sverige
Baltzarsgatan 25
211 36 Malmö

Avfall Sverige uppmanar regeringen:

Allt matavfall bör återvinnas

Det behövs en heltäckande reglering av utsortering och insamling av matavfall oavsett om matavfallet lyder under kommunalt avfallsansvar eller avfallsinnehavarens ansvar. Det skriver Avfall Sverige i en hemställan till regeringen.

När det gäller matavfall från verksamheter är det avfallsinnehavaren som har ansvaret för att det samlas in och återvinnas. Dessa omfattas inte idag av de nya krav på insamlingssystem som regeringen fattade beslut om i somras. Det innebär att värdefull näring och energi går förlorad.

– Det finns inga skäl att vänta med ett generellt krav på utsortering och insamling av matavfall i svensk lagstiftning. En

sådan reglering bör kunna införas före den generella implementeringen av EU:s reviderade avfallsdirektiv, säger Weine Wiqvist, vd för Avfall Sverige.

I det reviderade ramdirektivet om avfall från EU ställs krav på obligatorisk insamling av livsmedelsbaserat avfall, som inkluderar matavfall, från och med år 2023. Detta krav kommer att behöva regleras i svensk lagstiftning, som då behöver kompletteras med ytterligare krav vad gäller avfallskällor utöver hushåll.

– Insamling av matavfall är viktigt för att fullfölja det nationella miljömålet och öka utbytet av biogas och biogödsel, säger Weine Wiqvist.

Läs skrivelsen på
www.avfallsverige.se

Storbolag enas mot plastskräp

Nära 300 företag och organisationer har gått samman för att stoppa nedskräpning och föroreningar från plast i ”The New Plastic Economic Global Commitment”.

Bland företagen som anslutit sig ingår globala bolag som H&M, L’Oreal, Coca-Cola och Unilever. Målet är att alla plastförpackningar utan problem ska

kunna återvinnas, återanvändas eller komposteras senast år 2025. Att fasa ut onödiga och svårhanterliga plast beskrivs som ett grundläggande arbete för att det ska lyckas.

Initiativet kommer att ledas av Ellen MacArthur Foundation i samarbete med FN:s miljöorgan UNEP och stöds även av Iswa, den internationella avfallsorganisationen där Avfall Sverige ingår.

Remissvar

Mer näring i retur från slambrunnar

Vägar till hållbara vattentjänster, SOU 2018:34, ger flera förslag som påverkar slamtömning. De sammanfaller huvudsakligen med avfallshierarkins prioriteringar och välkomnas därför av Avfall Sverige.

Utredningen fick bland annat till uppgift att föreslå kostnadseffektiva styrmedel som ökar åtgärdstakten för små avlopp och återvinning av näringsämnen. De föreslår bland annat teknisklösningar

för såväl insamling som behandling av källsorterade avloppsfraktioner, åtgärder som förbättrar funktionen hos enskilda avloppsanläggningar och bidrag för kretsloppsanpassade lösningar. Utredaren vill också se ett etappmål i miljömålssystemet om ökad åtgärdstakt av små avlopp som inte klarar kraven i miljölagstiftningen. Samtliga dessa förslag välkomnas av Avfall Sverige.

Läs hela remissvaret på
www.avfallsverige.se

I KORTHET

Följ arbetsgrupperna

Är du nyfiken på Avfall Sveriges arbetsgrupper? Som följare får du information om vad som händer inom ett visst område, tips på nya rapporter och intressanta temadagar och mycket annat.

Logga in på hemsidan och anmäl dig på www.avfallsverige.se/om-oss/arbetsgrupper

Giftrött en utopi?

Nu finns ett nytt nymmer av Avfall och Miljö ute. Nr 5 har tema Giftfria kretslopp och frågan är om vi kan nå detta mål. Tidningen bjuder också på mycket annat:

- Elmias avfallsmässa
- Afrikas första förbränning
- Världens starkaste sopsäck
- Och mycket mer.

Du kan också läsa tidningen digitalt:
<http://alturl.com/rnjgk>

Aktuella kurser och temadagar

- Avfallsekonomi

Var: Stockholm

När: 29 november

- Avtalsuppföljning

Var: Stockholm

När: 4 december

- Undantag från föreskrifter och avfallstaxan

Var: Göteborg

När: 12 december

Mer information och anmälan via
www.avfallsverige.se/utbildning

Renhållarträff 30 november

Avfallsmarknaden, ellastbilar och egen regi kontra upphandling är några punkter som avhållas. Läs mer på www.akeri.se

Nyhetsbrevet ges ut av Avfall Sverige

Baltzarsgatan 25, 211 36 Malmö

Tel 040-35 66 00

www.avfallsverige.se, info@avfallsverige.se

Ansvarig utgivare: VD Weine Wiqvist

Redaktör: Karin Jönsson

För kontaktuppgifter till Avfall Sveriges personal se www.avfallsverige.se/kontakt